דף נוהל	**עקרונות הטיפול בביצי משק הטלה חיובי לסלמונלה והפניית הביצים מהמשק למפעל לעיבוד הביצים למאכל אדם**			
	המחלקה לפיקוח על מוצרים מן החי			
6.5.1	תאריך עדכון : 02/10/2018	מס' מהדורה: 001		עמוד **1** מתוך **6**

1. מטרת הנוהל:

להנחות את מפעילי התחנות למיון ביצים, הממיינות ביצים ממשקים שנמצאו חיוביים לסלמונלה, כיצד יש לשלוח את אותן ביצים למפעלים לצורך עיבודן למאכל אדם

2. אפיון הנוהל: נוהל חדש

3. כניסה לתוקף: מיידי

4. אחריות ליישום:

4.1. ר.ו.ר לפיקוח על מוצרים מן החי

4.2. ס.ר.ו.ר לפיקוח על מוצרים מן החי

4.3. ר.ו מרחבי/ אחראי על תחום הביצים

4.4. ר.ו. מפקחים בתחנות מיון ביצים ובמפעלי עיבוד ביצים

4.5. מנהלי תחנות מיון ביצים ומנהלי המפעלים לעיבוד ביצים

5. קיצורים והגדרות:

5.1. המערך – המערך לבריאות העוף בשירותים הווטרינריים ובריאות המקנה

5.2. קנ"ט – קרן לנזקי טבע בחקלאות

5.3. ר.ו.ר – רופא וטרינר ראשי

5.4. ס.ר.ו.ר – סגן רופא וטרינר ראשי

5.5. ר.ו – רופא וטרינר

5.6. תחנת מיון – כהגדרתה בתקנות רישוי עסקים (תחנות מיון לביצי מאכל), תשנ"ה-1994

5.7. SE – סלמונלה אנטריטידיס, Salmonella Enteritidis

5.8. ST – סלמונלה טיפימוריום, Salmonella Typhimurium

5.9. ת.ב.מ – תוכנית בטיחות מזון הכוללת מערכת HACCP ומערכת עקיבות

6. מסמכים ישימים:

6.1. חוק הגנה על בריאות הציבור (מזון), תשע"ו-2015

6.2. פקודת מחלות בעלי חיים [נוסח חדש], תשמ"ה-1985

6.3. תקנות רישוי עסקים (תחנות מיון לביצי מאכל), תשנ"ה-1994

6.4. תקנות בריאות העם (צרכי מזון) (פיסטור ביצים ,ייבושן ,הקפאתן והשימוש בהן) התשל"ט - 1979

7. רקע:

מערך בריאות העוף בשירותים הווטרינריים מפעיל תוכנית לניטור סלמונלה במשקי הטלה. כשנמצא במסגרת תוכנית זו, שמשק כלשהו נגוע בסלמונלה, הבדיקה המעבדתית לגביו נמשכת ומבוצע סיווג לקבוצה אליה משתייך חיידק הסלמונלה מאותו משק.

יש מספר קבוצות לפיהן מסווגים חיידקי הסלמונלה ובכל כקבוצה מספר זנים. קבוצות הסלמונלה שהימצאותן תגרום להכנסת המשק להסגר הן קבוצה B, אליה משתייכת סלמונלה טיפימוריום (Salmonella Typhimurium) וקבוצה D אליה משתייכת סלמונלה אנטריטידיס (Salmonella Enteritidis).

האחריות להכנסת המשק הנגוע להסגר מוטלת על מערך בריאות העוף בעוד האחריות לעצירת שיווק הביצים שמקורן מאותו משק וההודעה על כך לתחנת המיון מוטלת על הר.ו. המפקח על תחום הביצים במחלקה לפיקוח על מוצרים מן החי.

8. הוראות כלליות:

8.1. עם הכנסת משק הטלה להסגר סלמונלה, נציג המערך ישלח הודעה לר.ו. האחראי על תחום הביצים בבקשה לעצירת שיווק הביצים של אותו משק מתחנת המיון. ההודעה תישלח בכתב באופן אלקטרוני.

8.2. לאחר שקיבל הר.ו. האחראי על תחום הביצים את הבקשה לעצירת שיווק הביצים הוא יעביר הוראה בכתב למשווק הביצים שעליו לעצור את שיווק כל הביצים מהמשק הנגוע בסלמונלה עד לקבלת החלטה בעניין גורלן בכפוף לתוצאות בדיקות המעבדה.

8.3. לצורך תיעוד ומעקב, לאחר מסירת ההוראה למשווק הביצים, ישלח הר.ו. האחראי על תחום הביצים הודעה למערך בדבר מסירת ההוראה לעצירת שיווק הביצים.

8.4. במידה ובבדיקות PCR שמבוצעות לאחר הסיווג לקבוצות מתגלה כי החיידק **אינו** מסוג ST או SE נציג המערך ישלח על כך הודעה לר.ו. האחראי על תחום הביצים והוא ישלח הודעה למשווק הביצים בדבר שחרור הביצים המעוכבות לשווק בהתאם למצב טריותן.

8.5. במידה ובבדיקות המעבדה האמורות בסעיף הקודם מתגלה כי החיידק הוא מסוג ST או SE נציג המערך יעביר הודעה בנושא לר.ו. האחראי על תחום הביצים וזה בתורו יודיע למשווק הביצים כי כל הביצים המעוכבות מיועדות להשמדה בהטמנה.

8.6. **במקרים חריגים**, אם לפי הערכתו של הר.ו.ר לבריאות העוף הכניסה למשק והוצאת הביצים ממנו לא תגביר את הסיכון להפצת חיידקי הסלמונלה למשקים נוספים, יעביר הר.ו.ר לבריאות העוף את חוות דעתו בכתב לר.ו. האחראי על תחום הביצים.

8.7. עם קבלת חוות דעת חיובית מהר.ו.ר לבריאות העוף הר.ו. האחראי על תחום הביצים יפנה בדואר אלקטרוני למנהל היחידה הווטרינרית במשרד הבריאות בבקשה לקבלת

אישור להעברת הביצים הנגועות לשיווק כמזון למאכל אדם. בבקשה יצוינו פרטי משק המקור, כמות הביצים, פרטי משווק הביצים ופרטי המפעל אליו יועברו הביצים

8.8. במידה ומתקבל אישור ממנהל היחידה הווטרינרית במשרד הבריאות והנחיותיו לטיפול בביצים, הר.ו. האחראי על תחום הביצים ישלח הודעת דואר אלקטרוני למשווק הביצים ולמפעל לעיבוד הביצים אליו הן מיועדות בו יפורטו ההנחיות לטיפול בביצים

8.9. הר.ו. האחראית על תחום הביצים תיידע בכתב את הר.ו. המפקח במפעל עיבוד הביצים בדבר הגעת הביצים ממשק בהסגר סלמונלה.

8.10. יש לעדכן את הר.ו. האחראי על תחום הביצים בכל מקרה של חריגה מההוראות בנוהל זה או מדיווח שהועבר בנוגע לביצים ממשקים בהסגר

9. הנחיות למשווק הביצים:

9.1. עגלות הביצים או משטחי הביצים יסומנו בסימון ברור, שאינו ניתן להסרה ללא פגיעה בו ושעליו כתוב "ביצים לבישול בלבד ממשק בהסגר סלמונלה" ובתוספת שם המשק ומספר רישיון המשק

9.2. הביצים יובלו עם תעודת משלוח עליה יסומנו הפרטים המופיעים בסעיף 9.1

9.3. בנוסף לתעודת המשלוח ימלא משווק הביצים או בעל המשק, מי מהם שעוסק בפועל בהעברת הביצים מהמשק למפעל עיבוד הביצים, את ההצהרה המופיעה בטופס למשלוח ביצים למפעל עיבוד ביצים כפי שמופיע בנספח 3.5.2B לנוהל זה

9.4. ההצהרה החתומה על גבי הטופס האמור לעיל תישלח לר.ו המרחבי/ האחראי על תחום הביצים טרם שליחת הביצים

9.5. הביצים ישמרו בכל זמן בטמפרטורה שלא תעלה על 20 מעלות צלזיוס

9.6. הובלת הביצים ממשקים בהסגר סלמונלה תבוצע בנפרד מביצים אחרות או כל תוצרת אחרת המיועדת למאכל אדם

9.7. יש לתאם את משלוח הביצים עם הר.ו. המפקח במפעל לצורך אימות הגעתן וקליטתן בהתאם להוראות נוהל זה

10. הנחיות למפעל המעבד ולר.ו. המפקח:

10.1. הביצים שמקורן במשקים בהסגר סלמונלה יטופלו בהתאם להוראות משרד הבריאות

10.2. קבלת הביצים והטיפול בהן יבוצעו אך ורק בנוכחות הר.ו. המפקח במפעל

10.3. עם קבלת הביצים במפעל יקבל הר.ו המפקח לידיו את הטופס למשלוח ביצים למפעל עיבוד ביצים (נספח 3.5.2B) וישמור אותו בתיק מסודר במשרדו

10.4. לצורך עקיבות כל אצווה תסומן באופן ברור כפי שנקבע בתוכניות בטיחות המזון של המפעל, **כולל תאריך ושעות תחילת וסיום הטיפול בביצים**

10.5. הר.ו. המפקח יבצע אימות HACCP של תהליך הטיפול בביצים בהתאם לדף נוהל מס׳ 1.1.3

10.6. בגמר הטיפול יש לדגום כל אצווה ממשק בהסגר לבדיקת סלמונלה בהתאם לתוכניות בטיחות המזון של המפעל **ולתעד את תאריך ושעת הדיגום**

10.7. במטרה למנוע זיהום צולב, אצוות ביצים ממשקים בהסגר סלמונלה יעובדו בסוף יום העבודה

10.8. במידה ובבדיקות המעבדה לסלמונלה במוצר המוגמר מתקבלת תשובה חיובית אחת מכלל התוצאות, יש לפסול את האצווה ולפעול בהתאם לתוכניות בטיחות המזון של המפעל. במקרה זה יש לעדכן את הר.ו המרחבי/ האחראי על תחום הביצים

10.9. התבניות בהן הובאו הביצים החשודות כנגועות או הנגועות בסלמונלה יושמדו בתחום המפעל המעבד ולא יעשה בהן כל שימוש נוסף

10.10. אין להוציא עגלות ביצים מתחום המפעל אלא לאחר שחוטאו ונשטפו כפי שנדרש בתוכנית ה-HACCP של המפעל

10.11. ביומן העבודה באותו יום יצויין שעובדו ביצים החשודות כנגועות או נגועות בסלמונלה

11. נספחים:

11.1. 3.5.2A - הודעה למשווק בדבר עצירת שיווק ביצים

11.2. 3.5.2B - טופס למשלוח ביצים למפעל עיבוד ביצים

אין בהוראות נוהל זה לגרוע מהוראות כל חיקוק אחר.

כותב הנוהל:
ד"ר אוהד טופל — ר.ו. אחראי לעדכון וכתיבת נהלים

מאשר הנוהל:
ד"ר סרחיו דולב — ר.ו.ר לפיקוח על מוצרים מן החי

תאריך: 02/10/2018

חתימה:

נספח 3.5.2A – הודעה למשווק בדבר עצירת שיווק הביצים

תאריך: _____

הודעה בדבר עצירת שיווק ביצים

אל (שם תחנת המיון ומנהל התחנה): _____

בהמשך להודעה שקיבלתי ממערך בריאות העוף של השירותים הווטרינרים, אודות בידוד חיידק סלמונלה מקבוצה D/B/ טיפימוריום/ אנטריטידיס*

במשק שאתה משווק את הביצים המוטלות בו

שם המשק: _____

מספר רישיון המשק: _____

ישוב: _____

אני מודיע לך בזאת כי יש לעצור את שיווק כל הביצים ממשק זה.

יש לעדכן בכתב את הר.ו. האחראי על תחום הביצים במחלקה לפיקוח על מוצרים מן החי אם ישנן ביצים ממשק זה בתחנת המיון שבניהולך ובמידה וכן מה כמות הביצים.

ב ב ר כ ה,

* מחק את המיותר

נספח 3.5.2B – טופס למשלוח ביצים למפעל עיבוד ביצים

תאריך: _____

טופס למשלוח ביצים למפעל עיבוד ביצים

בהמשך להודעה שקיבלתי ממערך בריאות העוף של השירותים הווטרינרים, אודות בידוד חיידק סלמונלה מקבוצה D/B/ טיפימוריום/ אנטריטידיס*

אני, _____

שם פרטי + שם משפחה

משווק הביצים ממשק/ הבעלים* של משק:

שם המשק: _____

מספר רישיון המשק: _____

ישוב: _____

קבלן מורשה לשיווק ביצי מאכל: _____

מצהיר בזאת כי אני מעביר ביצים ממשק זה למפעל עיבוד הביצים:

שם המפעל: _____

כמות הביצים: _____

מספר עגלות: _____

רכב הובלה מספר: _____

ועל כן באתי על החתום:

שם מלא: _____ תאריך: _____ חתימה: _____

* מחק את המיותר